

WYROK TRYBUNAŁU (ósma izba)

z dnia 27 lutego 2020 r. (*)

Odesłanie prejudycjalne – Dyrektywa 2009/138/WE – Reprezentacja zakładu ubezpieczeń innych niż na życie – Przedstawiciel mający siedzibę na terytorium kraju – Doręczanie dokumentów – Odbiór dokumentu wszczynającego postępowanie sądowe – Rozporządzenie (WE) nr 1393/2007 – Niemożność stosowania

W sprawie C-25/19

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Sąd Okręgowy w Poznaniu (Polska) postanowieniem z dnia 13 grudnia 2018 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 15 stycznia 2019 r., w postępowaniu:

Corporis sp. z o.o.

przeciwko

Gefion Insurance A/S,

TRYBUNAŁ (ósma izba),

w składzie: L.S. Rossi (sprawozdawczyni), prezes izby, J. Malenovský i F. Biltgen, sędziowie,

rzecznik generalny: J. Kokott,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

- w imieniu Corporis sp. z o.o. – P. Nowosielski oraz P. Mazgaj, radcowie prawni,
- w imieniu rządu polskiego – B. Majczyna, w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu Komisji Europejskiej – H. Tserepa-Lacombe oraz M. Heller oraz S.L. Kalèda, w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyłacalność II) (Dz.U. 2009, L 335, s. 1) oraz rozporządzenia (WE) nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. dotyczącego doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych („doręczanie dokumentów”) oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1348/2000 (Dz.U. 2007, L 324, s. 79).

- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy Corporis sp. z o.o. (zwaną dalej „spółką Corporis”), zakładem ubezpieczeń z siedzibą w Polsce, a Gefion Insurance A/S (zwaną dalej „spółką Gefion Insurance”), zakładem ubezpieczeń z siedzibą w Danii, w przedmiocie odszkodowania za szkodę spowodowaną wskutek wypadku komunikacyjnego.

Ramy prawne

Prawo Unii

- 3 Motywy 76, 105 i 127 dyrektywy 2009/138 stanowią:

„(76) W związku z rosnącą mobilnością mieszkańców Unii ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów jest coraz częściej oferowane transgranicznie. Celem zapewnienia dalszego właściwego funkcjonowania systemu zielonej karty oraz porozumień między krajowymi biurami ubezpieczycieli oferujących ubezpieczenia komunikacyjne właściwe jest, by państwa członkowskie mogły wymagać od zakładów ubezpieczeń, które oferują na ich terytorium ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów na zasadzie świadczenia usług, przystąpienia do biura krajowego oraz do funduszu gwarancyjnego ustanowionego w tym państwie członkowskim, jak również udziału w ich finansowaniu. Państwo członkowskie świadczenia usług powinno wymagać od zakładów, które oferują ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów, wyznaczenia na jego terytorium przedstawiciela, który gromadzi wszelkie niezbędne informacje związane z roszczeniami odszkodowawczymi i reprezentuje dany zakład.

[...]

(105) Wszyscy ubezpieczający i beneficjenci powinni być jednakowo traktowani bez względu na obywatelstwo lub miejsce zamieszkania. [...]

[...]

(127) Niezmiernie ważne jest, aby osoby ubezpieczone, ubezpieczający, beneficjenci i wszystkie poszkodowane strony [podmioty] posiadające bezpośrednie prawo pozwania zakładu ubezpieczeń z tytułu roszczenia powstałego na skutek działalności ubezpieczeniowej były chronione w postępowaniu likwidacyjnym [...]”.

- 4 Zgodnie z art. 147 tej dyrektywy:

„Każdy zakład ubezpieczeń, który zamierza po raz pierwszy prowadzić działalność w jednym lub w kilku państwach członkowskich w ramach swobody świadczenia usług, uprzednio powiadamia o tym organy nadzoru państwa członkowskiego siedziby, wskazując rodzaj ryzyk lub zobowiązań, jakie zamierza pokrywać”.

- 5 Artykuł 148 wspomnianej dyrektywy przewiduje:

„1. W terminie jednego miesiąca od powiadomienia określonego w art. 147 organy nadzoru państwa członkowskiego siedziby przekazują państwu członkowskiemu lub państwom członkowskim, na terytorium których zakład ubezpieczeń zamierza prowadzić działalność w ramach swobody świadczenia usług:

[...]

- b) informację o grupach ubezpieczeń, na oferowanie których zakład ubezpieczeń uzyskał zezwolenie;
- c) informację o rodzaju ryzyk lub zobowiązań, jakie zakład ubezpieczeń zamierza pokrywać w przyjmującym państwie członkowskim.

Jednocześnie organy nadzoru państwa członkowskiego siedziby powiadamiają zainteresowany zakład ubezpieczeń o przekazaniu tych informacji.

2. Państwa członkowskie, na terytorium których zakład ubezpieczeń innych niż na życie zamierza, w ramach swobody świadczenia usług, ubezpieczać ryzyka wymienione w grupie 10 w pkt A załącznika I, poza odpowiedzialnością cywilną przewoźnika, mogą wymagać od zakładu ubezpieczeń [innych niż na życie] przedłożenia:

a) nazwiska i adresu przedstawiciela, o którym mowa w art. 18 ust. 1 lit. h),

[...]”.

6 Artykuł 151 tej samej dyrektywy, zatytułowany „Brak dyskryminacji osób dochodzących odszkodowań”, znajdujący się w tytule I rozdział VIII sekcja 2, w podsekcji 2 zatytułowanej „Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych [Odpowiedzialność cywilna w związku z ruchem pojazdów mechanicznych]”, brzmi następująco:

„Przyjmujące państwo członkowskie wymaga od zakładu ubezpieczeń innych niż na życie zapewnienia, by osoby dochodzące odszkodowań z tytułu zdarzeń mających miejsce na jego terytorium nie znalazły się w sytuacji mniej korzystnej w wyniku tego, że zakład ubezpiecza ryzyko inne niż odpowiedzialność cywilna przewoźnika z grupy 10 w pkt A załącznika I na zasadzie świadczenia usług, a nie za pośrednictwem jednostki organizacyjnej mieszczącej się w tym państwie”.

7 Artykuł 152 dyrektywy 2009/138, zatytułowany „Przedstawiciel”, stanowi:

„1. Do celów, o których mowa w art. 151, przyjmujące państwo członkowskie wymaga od zakładu ubezpieczeń innych niż na życie wyznaczenia przedstawiciela mającego stałe miejsce zamieszkania lub siedzibę na jego terytorium, który zbiera wszelkie niezbędne informacje związane z roszczeniami i ma odpowiednie pełnomocnictwa wystarczające do reprezentowania zakładu wobec poszkodowanych, którzy mogą dochodzić odszkodowań, w tym również obejmujące wypłatę odszkodowań, a także do reprezentowania go lub umożliwienia reprezentowania go przed sądami i organami tego państwa członkowskiego w zakresie tych roszczeń.

Przedstawiciel ten może także być zobowiązany do reprezentowania zakładu ubezpieczeń innych niż na życie przed organami nadzoru przyjmującego państwa członkowskiego w zakresie kontroli istnienia i ważności polis ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

2. Przyjmujące państwo członkowskie nie wymaga od przedstawiciela, aby podejmował działania w imieniu zakładu ubezpieczeń innych niż na życie, który go wyznaczył, inne niż przewidziane w ust. 1.

[...]”.

8 Zgodnie z motywem 8 rozporządzenia nr 1393/2007:

„Niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć zastosowania do doręczania dokumentów upoważnionemu przedstawicielowi strony w państwie członkowskim, w którym toczy się postępowanie, niezależnie od miejsca zamieszkania tej strony”.

9 Zgodnie z art. 1 ust. 1 tego rozporządzenia:

„Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie w sprawach cywilnych i handlowych, w sytuacji gdy konieczne jest przekazanie dokumentu sądowego lub pozasądowego z jednego państwa członkowskiego do drugiego, po to by go doręczyć. [...]”.

Prawo polskie

10 Artykuł 133 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2018 r., poz. 1360), stanowi:

„Pisma procesowe lub orzeczenia dla osoby prawnej, jak również dla organizacji, która nie ma osobowości prawnej, doręcza się organowi uprawnionemu do reprezentowania ich przed sądem lub do rąk pracownika upoważnionego do odbioru pism”.

11 Artykuł 177 § 1 pkt 6 tej ustawy stanowi:

„Sąd może zawiesić postępowanie z urzędu [...] jeżeli na skutek braku lub wskazania złego adresu powoda albo niewskazania przez powoda w wyznaczonym terminie adresu pozwanego lub danych pozwalających sądowi na ustalenie numerów, o których mowa w art. 208¹, lub niewykonania przez powoda innych zarządzeń nie można nadać sprawie dalszego biegu”.

12 Artykuł 182 § 1 pkt 2 kodeksu ma następujące brzmienie:

„Sąd umarza postępowanie [...] zawieszony na zgodny wniosek stron lub na wniosek spadkobiercy[, jak również z przyczyn wskazanych w art. 177 § 1 pkt 5 i 6], jeżeli wniosek o podjęcie postępowania nie został zgłoszony w ciągu roku od daty postanowienia o zawieszeniu”.

13 Artykuł 208 ust. 1 lit. b) ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. z 2018 r., poz. 999), który transponuje do prawa polskiego art. 152 dyrektywy 2009/138, stanowi, co następuje:

„Zagraniczny zakład ubezpieczeń mający siedzibę w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim [...], który zamierza wykonywać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczeń, o których mowa w dziale II w grupie 10 załącznika do ustawy, z wyjątkiem odpowiedzialności cywilnej przewoźnika, w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, przekazuje organowi nadzoru, za pośrednictwem organu nadzorczego państwa, w którym znajduje się jego siedziba:

- 1) imiona i nazwiska lub nazwy, a także adresy przedstawicieli do spraw roszczeń upoważnionych do jego reprezentowania w zakresie niezbędnym do: [...]
- (b) zapewnienia zastępstwa prawnego zakładu w sporach przed polskimi sądami powszechnymi”.

Postępowanie główne i pytanie prejudycjalne

14 Z postanowienia odsyłającego wynika, że spółka Corporis jest zakładem ubezpieczeń z siedzibą w Polsce, do którego skierowano żądanie odszkodowania dla właściciela pojazdu ubezpieczonego w Polsce, który uczestniczył w wypadku komunikacyjnym. Spółka Gefion Insurance jest zakładem ubezpieczeń z siedzibą w Danii, który pokrywa ryzyko drugiej osoby uczestniczącej w wypadku.

15 Spółka Gefion Insurance powołała spółkę Crawford Polska sp. z o.o. z siedzibą w Polsce, jako zakład mający prawo do reprezentowania jej, na podstawie art. 152 dyrektywy 2009/138, przed osobami, które poniosły szkodę w Polsce. W związku z tym spółka Crawford Polska, odpowiedzialna za zaspokajanie roszczeń na rachunek spółki Gefion Insurance, zaspokoiła główne roszczenie zgłoszone przez spółkę Corporis w odniesieniu do przedmiotowego roszczenia.

16 Spółka Corporis żąda ponadto przed Sądem Rejonowym Poznań – Stare Miasto w Poznaniu (Polska) zapłaty kwoty 157,41 PLN (około 30 EUR) powiększonej o odsetki oraz koszty.

17 Sąd ten, orzekając w pierwszej instancji, zarządził doręczenie pisma wszczynającego postępowanie w sprawie spółce Gefion Insurance, na podstawie przepisów rozporządzenia nr 1393/2007. Spółka odmówiła potwierdzenia odbioru, uzasadniając to tym, że dokument został sporządzony w języku polskim.

18 Postanowieniem z dnia 20 lipca 2018 r. Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto wezwał następnie spółkę Corporis do uiszczenia zaliczki w wysokości 5000 PLN (około 1150 EUR) na pokrycie kosztów

tłumaczenia dokumentów dla spółki Gefion Insurance na język duński pod sankcją zawieszenia postępowania.

- 19 Spółka Corporis odmówiła wpłaty tej zaliczki, uzasadniając to tym, że spółka Gefion Insurance była reprezentowana przez spółkę z siedzibą w Polsce, a mianowicie spółkę Crawford Polska, która odpowiadała za reprezentowanie spółki Gefion Insurance w języku polskim przed sądem krajowym, do którego wniesiono sprawę. W związku z tym nie ma uzasadnienia dla żądania uiszczenia zaliczki na poczet kosztów tłumaczenia na język duński pisma wszczynającego postępowanie.
- 20 Postanowieniem z dnia 13 września 2018 r. Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto zawiesił postępowanie z powodu niemożności jego kontynuowania, ponieważ spółka Corporis nie uiszczyła zaliczki na pokrycie kosztów tłumaczenia dokumentów przeznaczonych dla spółki Gefion Insurance.
- 21 Spółka Corporis wniosła skargę na to postanowienie do Sądu Okręgowego w Poznaniu, zarzucając m.in. naruszenie art. 208 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, który transponuje art. 152 dyrektywy 2009/138.
- 22 Zdaniem tego sądu istnieją wątpliwości odnośnie do kwestii, czy Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto prawidłowo zastosował przepisy rozporządzenia nr 1393/2007, nakazując doręczenie dokumentu wszczynającego postępowanie do zakładu ubezpieczeń z siedzibą w Danii, a nie do przedstawiciela zakładu ubezpieczeń z siedzibą w Polsce odpowiedzialnego za zaspokojenie roszczeń w rozumieniu art. 151 w związku z art. 152 ust. 1 i 2 dyrektywy 2009/138.
- 23 W tym kontekście Sąd Okręgowy w Poznaniu postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:
- „Czy art. 152 ust. 1 i 2 w związku z art. 151 dyrektywy [2009/138] i z motywem 8 rozporządzenia nr 1393/2007 należy rozumieć w ten sposób, że reprezentacja zakładu ubezpieczeń innych niż na życie przez wyznaczonego przedstawiciela obejmuje odbiór dokumentu wszczynającego postępowanie sądowe w sprawie o odszkodowanie za wypadek komunikacyjny?”.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

- 24 Poprzez swoje pytanie sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 152 ust. 1 w związku z art. 151 dyrektywy 2009/138 i z motywem 8 rozporządzenia nr 1393/2007 należy rozumieć w ten sposób, że wskazanie przez zakład ubezpieczeń innych niż na życie przedstawiciela w przyjmującym państwie członkowskim obejmuje również uprawnienie tego przedstawiciela do odbioru dokumentu wszczynającego postępowanie sądowe w sprawie o odszkodowanie za wypadek komunikacyjny.
- 25 W niniejszej sprawie wątpliwości podniesione przez sąd odsyłający dotyczą w szczególności kwestii, czy na podstawie przepisów rozporządzenia nr 1393/2007 sąd pierwszej instancji prawidłowo nakazał zakładowi ubezpieczeń z siedzibą w Polsce doręczenie dokumentu wszczynającego postępowanie przeciwko zakładowi ubezpieczeń z siedzibą w Danii, czy też dokument ten powinien być zostać doręczony zakładowi wskazanemu przez ten ostatni na podstawie art. 152 dyrektywy 2009/138, który był tym samym uprawniony do reprezentowania go w postępowaniu wobec osób, które poniosły szkodę, oraz przed sądami tego państwa członkowskiego.
- 26 W celu udzielenia odpowiedzi na postawione pytanie należy w pierwszej kolejności zbadać, czy rozporządzenie nr 1393/2007 ma zastosowanie w niniejszej sprawie.
- 27 W tym względzie należy przypomnieć, że zgodnie z art. 1 ust. 1 wspomnianego rozporządzenia ma ono zastosowanie w sprawach cywilnych i handlowych, w sytuacji gdy konieczne jest przekazanie dokumentu sądowego lub pozasądowego z jednego państwa członkowskiego do drugiego, po to by go doręczyć.
- 28 Tymczasem motyw 8 tego rozporządzenia wyraźnie wskazuje, że nie powinno ono mieć zastosowania do doręczania dokumentów upoważnionemu przedstawicielowi strony w państwie członkowskim, w którym toczy się postępowanie, niezależnie od miejsca zamieszkania tej strony.

- 29 Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości w tej dziedzinie z wykładni systemowej rozporządzenia nr 1393/2007 wynika, że przewiduje ono jedynie dwie okoliczności, w jakich doręczenie dokumentu sądowego między państwami członkowskimi jest wyłączone z zakresu jego stosowania, a mianowicie, po pierwsze, w wypadku gdy adres zamieszkania lub zwykłego pobytu adresata nie jest znany, oraz, po drugie, w wypadku gdy adresat ustanowił upoważnionego przedstawiciela w państwie członkowskim, w którym toczy się postępowanie. W innych wypadkach, jeżeli adresat dokumentu sądowego ma miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim, doręczenie tego dokumentu musi być objęte zakresem stosowania rozporządzenia nr 1393/2007 i stąd musi – jak przewiduje art. 1 ust. 1 tego rozporządzenia – zostać przeprowadzone za pomocą środków ustanowionych w tym celu przez samo rozporządzenie (wyroki: z dnia 19 grudnia 2012 r., Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, pkt 24, 25; a także z dnia 16 września 2015 r., Alpha Bank Cyprus, C-519/13, EU:C:2015:603, pkt 68, 69).
- 30 Tymczasem nie ulega wątpliwości, że spółka Gefion Insurance, adresat dokumentu sądowego skierowanego do niego przez spółkę Corporis, wyznaczyła spółkę Crawford Polska jako podmiot uprawniony do reprezentowania jej wobec osób, które poniosły szkodę w Polsce, i przed sądami tego państwa członkowskiego na podstawie art. 152 dyrektywy 2009/138.
- 31 Wynika z tego, że w świetle orzecznictwa przytoczonego w pkt 29 niniejszego wyroku rozporządzenie nr 1393/2007 nie ma zastosowania w niniejszej sprawie.
- 32 Należy jednak przypomnieć, że jak stanowi motyw 76 dyrektywy 2009/138 w związku z rosnącą mobilnością mieszkańców Unii ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów jest coraz częściej oferowane transgranicznie.
- 33 W ten sposób system ustanowiony mocą tej dyrektywy umożliwia w szczególności zakładowi ubezpieczeń z siedzibą w jednym państwie członkowskim prowadzenie działalności w innym państwie członkowskim za pośrednictwem oddziału lub w ramach swobody świadczenia usług.
- 34 Jeśli chodzi o drugą możliwość, z której skorzystała spółka Gefion Insurance w celu oferowania swoich usług w Polsce, charakteryzuje ją fakt, że do prowadzenia takiej działalności w przyjmującym państwie członkowskim nie jest konieczne ustanowienie osoby prawnej. W tym celu wystarczy, zgodnie z art. 147 dyrektywy 2009/138, w szczególności, aby zakład ubezpieczeń, który zamierza po raz pierwszy prowadzić działalność w przyjmującym państwie członkowskim w ramach swobody świadczenia usług, poinformował organy nadzoru państwa członkowskiego siedziby o swoim zamiarze, wskazując rodzaj ryzyk lub zobowiązań, jakie zamierza pokrywać, oraz aby organy te przekazały organom nadzoru przyjmującego państwa członkowskiego, zgodnie z art. 148 tej dyrektywy, informacje dotyczące danego zakładu ubezpieczeń wymagane na mocy tego przepisu.
- 35 Jednakże mając na względzie trudności we wszczęciu postępowania przeciwko zakładowi ubezpieczeń prowadzącemu działalność transgraniczną w ramach swobody świadczenia usług, art. 151 dyrektywy 2009/138 ustanawia wymóg, aby przyjmujące państwo członkowskie wymagało zobowiązania danego zakładu ubezpieczeń innych niż na życie do zapewnienia, aby osoby zgłaszające roszczenie o odszkodowanie z tytułu zdarzeń mających miejsce na terytorium tego państwa członkowskiego nie znalazły się w mniej korzystnej sytuacji ze względu na fakt, że zakład ten pokrywa ryzyko w drodze świadczenia usług, a nie za pośrednictwem jednostki organizacyjnej położonej w tym państwie członkowskim.
- 36 W tym celu, zgodnie z art. 152 ust. 1 akapit pierwszy tej dyrektywy, przyjmujące państwo członkowskie musi wymagać od danego zakładu ubezpieczeń innych niż na życie wyznaczenia przedstawiciela zamieszkałego lub mającego siedzibę na jego terytorium, który posiada wystarczające uprawnienia do reprezentowania tego zakładu zarówno w kontaktach z osobami, które poniosły szkodę i które w związku z tym mogą dochodzić odszkodowania, jak i w ramach postępowań sądowych wszczętych przez te osoby przed sądami i organami tego państwa członkowskiego.
- 37 Ponieważ przepis ten nie określa dokładnego zakresu uprawnień przyznanych w tym celu przedstawicielowi zakładu ubezpieczeń, a w szczególności tego, czy uprawnienie do reprezentowania obejmuje możliwość doręczania temu przedstawicielowi dokumentów sądowych, konieczne jest, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, uwzględnienie kontekstu tego przepisu oraz celów, do których

realizacji zmierza uregulowanie, którego jest on częścią (zob. podobnie wyrok z dnia 25 stycznia 2017 r., Vilkas, C-640/15, EU:C:2017:39, pkt 30 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 38 W tym względzie należy przypomnieć, że celem dyrektywy 2009/138 jest w szczególności, zgodnie z jej motywem 105, zapewnienie równego traktowania wszystkich ubezpieczających i beneficjentów umowy ubezpieczenia, niezależnie od ich obywatelstwa lub miejsca zamieszkania.
- 39 W tym kontekście art. 152 ust. 1 tej dyrektywy w związku z jej art. 151 ma na celu umożliwienie wypłaty rzeczywistego odszkodowania poszkodowanym w wypadkach drogowych, mającym miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, w którym zakład ubezpieczeń innych niż na życie świadczy usługi, mimo że nie posiada tam jednostki organizacyjnej.
- 40 Przewidziany w art. 152 ust. 1 obowiązek wyznaczenia przez to przedsiębiorstwo przedstawiciela w przyjmującym państwie członkowskim oznacza, że przedstawiciel ten musi być uprawniony, po pierwsze, do gromadzenia wszelkich niezbędnych informacji związanych z dokumentacją dotyczącą odszkodowań, a po drugie, do reprezentowania tego przedsiębiorstwa nie tylko w kontaktach z osobami uprawnionymi do żądania odszkodowania za poniesioną szkodę, ale również we wszelkich postępowaniach sądowych dotyczących roszczeń odszkodowawczych wnoszonych do sądów przyjmującego państwa członkowskiego.
- 41 Zadaniem takiego przedstawiciela jest zatem ułatwianie kroków prawnych podejmowanych przez ofiary roszczeń, a w szczególności umożliwianie im wnoszenia roszczeń w ich własnym języku, to znaczy w języku przyjmującego państwa członkowskiego. W związku z tym sprzeczne z celem realizowanym przez art. 152 ust. 1 dyrektywy 2009/138 byłoby pozbawienie tych ofiar – po podjęciu przez nie kroków bezpośrednio u tych przedstawicieli oraz w sytuacji, gdy mogą one wystąpić bezpośrednio z powództwem przeciwko ubezpieczycielowi – możliwości doręczania pism sądowych temu przedstawicielowi w celu wystąpienia z powództwem o odszkodowanie do sądu krajowego (zob. analogicznie wyrok z dnia 10 października 2013 r., Spedition Welter, C-306/12, EU:C:2013:650, pkt 24).
- 42 W tych okolicznościach należy uznać, że wyłączenie z zakresu uprawnień, które powinny przysługiwać przedstawicielowi zainteresowanego zakładu ubezpieczeń innych niż na życie, upoważnienia tego przedstawiciela do przyjmowania doręczeń dokumentów wszczynających postępowanie o odszkodowanie w związku z wypadkiem komunikacyjnym byłoby sprzeczne z celem, jakim jest zapewnienie skutecznej rekompensaty dla poszkodowanych w związku z wypadkiem komunikacyjnym.
- 43 Ponadto takie wyłączenie byłoby sprzeczne z celem ustanowionym w art. 151 dyrektywy 2009/138, jakim jest zapobieganie dyskryminacji osób występujących z roszczeniem o odszkodowanie. Gdyby bowiem osoby te, po zwróceniu się do przedstawiciela danego zakładu ubezpieczeń innych niż na życie i ustaleniu możliwości wystąpienia z roszczeniem odszkodowawczym, były zobowiązane do doręczenia dokumentu wszczynającego postępowanie temu zakładowi ubezpieczeń innych niż na życie w państwie członkowskim pochodzenia, a nie jego przedstawicielowi w przyjmującym państwie członkowskim, to wówczas podlegałyby dodatkowym i uciążliwym formalnościom dotyczącym w szczególności potrzeby tłumaczenia, co mogłoby prowadzić do kosztów nieproporcjonalnych do kwoty żądanego odszkodowania.
- 44 Tymczasem, jak wynika z postanowienia odsyłającego, Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto wezwał spółkę Corporis do uiszczenia zaliczki w wysokości 5000 PLN (około 1150 EUR) na pokrycie kosztów tłumaczenia dokumentów dla spółki Gefion Insurance na język duński, podczas gdy spółka Corporis domaga się od tego sądu zapłaty kwoty 157,41 PLN (około 30 EUR) powiększonej o odsetki i koszty postępowania. W tych okolicznościach nie można wykluczyć, że kwota takich kosztów tłumaczeń jest nieproporcjonalna do kwoty żądanej tytułem odszkodowania, czego sprawdzenie należy jednak do sądu odsyłającego.
- 45 Mając na uwadze powyższe rozważania, na zadane pytanie należy udzielić odpowiedzi, że art. 152 ust. 1 i 2 dyrektywy 2009/138 w związku z jej art. 151 dyrektywy i z motywem 8 rozporządzenia nr 1393/2007 należy interpretować w ten sposób, że wyznaczenie przez zakład ubezpieczeń innych niż na życie przedstawiciela w przyjmującym państwie członkowskim obejmuje również uprawnienie tego

przedstawiciela do odbioru dokumentu wszczynającego postępowanie sądowe w sprawie o odszkodowanie za wypadek komunikacyjny.

W przedmiocie kosztów

46 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (ósma izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 152 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyplacalność II) w związku z jej art. 151 i z motywem 8 rozporządzenia (WE) nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. dotyczącego doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych („doręczanie dokumentów”) oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1348/2000 należy interpretować w ten sposób, że wyznaczenie przez zakład ubezpieczeń innych niż na życie przedstawiciela w przyjmującym państwie członkowskim obejmuje również uprawnienie tego przedstawiciela do odbioru dokumentu wszczynającego postępowanie sądowe w sprawie o odszkodowanie za wypadek komunikacyjny.

Rossi

Malenovský

Biltgen

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 27 lutego 2020 r.

Sekretarz

Prezes ósmej izby

A. Calot Escobar

L.S. Rossi

---

* Język postępowania: polski.